

A gyakorlat címe	Szabotázs
A gyakorlat típusa	együttműködési
Javasolt korcsoport	12-13, 14-16 éves, 17-20 éves
Időigény	5-10 perc
Helyigény	tanteremben megvalósítható
Eszközigény	nincs
A gyakorlat részletes leírása	Írjuk fel a "szabotázs" szót a táblára, és kérdezzük meg a diákoktól, mit jelent. Ha szükséges, gondoskodjunk szótárakról és tartsunk megbeszélést, hogy mindenki megértse a kifinomult zátonyra futtatás, tönkretevés és aláaknázás fogalmait. Kérjük meg a diákokat, hogy párokban sorolják föl mindazokat a módszereket, amelyekkel az osztály tagjai szabotálhatják a tanulást. Némi őszinteségre való buzdításra is szükség lehet, és a diákok nevét sem szabad leírni, csupán soroljuk fel a viselkedésmódokat. Ezután a diákok felolvassák a viselkedésmódokat a listájukról,
	és a tanár felírja az ötleteket a táblára. Most őszintén mondjuk el, milyen nehéz a tanárnak mindezek kézben tartása, hiszen olykor nehezen köthetők egy konkrét személyhez, olykor a tanár háta mögött folynak, vagy a pad alatt, netán a tantermen kívül. Ezért a diákokon múlik annak eldöntése, továbbra is így viselkednek-e, amivel elrontják saját és mások tanulását, vagy szakítanak ezzel a magatartással és jól viselkednek. A felelősség valójában az övék. Beszéljük meg a döntés következményeit, és közvetítsük számukra azt a fontos üzenetet, hogy mi azt akarjuk, hogy mindenki sikeres legyen, és fogadunk, titokban ők is ezt akarják. Adjunk lehetőséget egy kis megbeszélésre. Ne engedjük, hogy az összes felelősséget ismét ránk hárítsák. Kérdezzük meg, hogy a felsorolt viselkedésmódok közül melyik a legkárosabb. Válasszuk ki az első 2-t, vagy 3-at. Szólítsuk föl az osztályt, hogy először ezekkel birkózzanak meg, és egyezzünk meg, hogy mostantól kezdve abbahagyják. Ha sikerül a megegyezés, írjuk föl az új "elvárásokat" (ha lehet, kerüljük a "szabály" szót), és kinagyítva helyezzük el őket az osztályteremben. Ne menjünk bele a büntetés kilátásba helyezésébe, még akkor sem, ha az osztály ragaszkodna hozzá, inkább azt az eszmét hangsúlyozzuk, hogy a tanár és a diákok közös felelőssége emlékeztetni és figyelmeztetni egymást. Ha a megegyezés nehezen jön létre, javasoljuk, hogy az osztály próbaidőre szakítson a megnevezett magatartásformákkal, és utána megvizsgáljuk a kísérlet eredményét.

Javasolt reflexiós	Mi volt a gyakorlat tanulsága?
kérdések, feldolgozási	Vannak-e a ti osztályotoknak közös szabályai?
szempontok	Ha igen, működnek-e? Mire jók?
Kulcsszavak (címkék)	társas kapcsolatok, tolerancia, kooperáció, bizalom,
	elfogadás, szabályalkotás
Forrás	Paul Ginnis: Tanítási és tanulási receptkönyv